

Teema 1. Korkea ja matala rannikko

FAKTAT P4. Grauvakka

Tunnusmerkit

Grauvakka on sedimenttikivilaji, jossa on vaihtelevina kerrostumina karkeampaa hiekkaa ja hienompaa savena. Grauvakka-kivi näyttää kokoon pusertuneelta savelta. Se on väriltään harmaan mustaa tai ruskean mustaa, ja se antaa yleensä harmahtavan yleisvaikutelman. Kivissä on usein nähtävissä sekalaista kerrostumaa, ja yksittäiset kerrokset ovat noin 1-5 cm paksuja.

Grauvakka on Ruotsin Ångermanlandin yleisin kivilaji.

Ikä ja muodostumistapa

Grauvakka on Korkean Rannikon vanhin kivilaji, ja se muodostui alueen 2000 miljoonaa vuotta sitten peittäneessä meressä. Grauvakat muodostuvat syvässä vedessä mannerreunaa seuraten tai syvänteissä irronneiden aineiden sortuessa alas mannerreunalta. Noin 1900-1800 miljoonaa vuotta sitten tämä sedimentti vajosi maankuoreen vuorijonopoimutuksen takia. Se kuumentui, puristui yhteen ja poimuttui jyrkiksi poimuiksi tai liuskoiksi, jotka ovat säilyneet meidän päiviimme vuorina.

Vielä syvemmissä vajonneet grauvakat ovat korkean lämpötilan ja suuren paineen takia muuttuneet toiseksi kivilajeiksi, kuten gneissiksi ja liuskeeksi.

Foto: Patricia Rodas/ Dragos Alexandrescu

Grauvakka

Botnia-Atlantica

Gränsöverskridande samarbete över fjäll och hav
Meret, vuoret ja rajat ylittävä yhteistyö
Grenseoverskridende samarbeid over fjell og hav
Cross-border cooperation over mountain and sea

www.botnia-atlantica.eu